

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
Fakulta sociálních věd
Institut mezinárodních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(Posudek oponenta)

Práci předložil(a) student(ka): MARTINA KRŠKOVÁ
Název práce: Barack Obama a jeho snaha o omezení vlivu lobbistů a zájmových skupin na federální vládu

Oponoval (u externích oponentů uveďte též adresu a funkci v rámci instituce):
Mgr. Jana Sehnálková

1. OBSAH A CÍL PRÁCE (stručná informace o práci, formulace cíle):

Práce si klade za cíl zmapovat snahy prezidenta Obamy a jeho administrativy o omezení vlivu lobbistů a zájmových skupin na politický proces.

2. VĚCNÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, argumentace, logická struktura, teoretické a metodologické ukotvení, práce s prameny a literaturou, vhodnost příloh apod.):

Autorka si vybrala velmi zajímavé, ale zároveň komplikované téma. Lze ocenit především přehledný popis všech hlavních iniciativ, které v minulosti prosadil americký Kongres či Bílý dům ve snaze omezit příliš velký vliv lobbistů na politiku, stejně jako popis pozitivních i negativních dopadů lobbingu.

V práci vnímám dva základní koncepční problémy: autorka si sice klade za cíl zkoumat iniciativy prezidenta Obamy (tedy exekutivy) na omezení vlivu lobbistů, ale velká část legislativy, kterou popisuje, vychází spíše z činnosti amerického Kongresu, jehož členové jako jediní mohou iniciovat zákony. V takové situaci je pak obtížné dohledat, zdali byl zákon sepsán na popud jednotlivého člena Kongresu či zdali zákon do nějaké míry reflektuje zájmy Bílého domu či zdali dokonce jde o návrh zákona sepsaný v Bílém domě, do kterého se ale v procesu schvalování promítají zájmy jednotlivých členů Kongresů. Druhý problém souvisí s tím, že autorka často směřuje snahu o omezení vlivu lobbistů se snahou o reformu systému financování politických kampaní. Sice tyto dva fenomény spolu souvisí, autorka však sama na s. 38 připouští, že „financování kampaní není to samé co lobbing“, byť jde v obou případech – v širším slova smyslu – o etiku v politice. Trochu zmatečně pak působí zařazení pasáže o rozhodnutí Nejvyššího soudu v případě *Citizens United v. FEC*, který právě souvisí s financováním politických kampaní. Spojitost se snahou o omezení lobbingu není úplně zřejmá. Podobné je to i v případě pasáže, kterou autorka věnuje Listům federalistů – konkrétně textu Jamese Madisona. Autorka tak zbytečně odvádí pozornost od hlavního tématu.

Práce je doplněna množstvím ilustrativních grafů, jimiž autorka dokládá své tvrzení. V některých případech ale není úplně jasná souvislost s tématem práce – např. graf č. 1 (s. 13) ukazuje postupný pokles důvěry veřejnosti v práci vlády – to však nelze vnímat jako přímý důsledek negativního vnímání lobbingu a lobbistických skandálů. Podobné je tomu i v případě grafu č. 2, který popisuje vývoj spokojenosti veřejnosti s prací Kongresu od roku 1974. Postoj veřejnosti vůči vládě či Kongresu je ovlivňován mnoha dalšími, často důležitějšími faktory než názory na lobbismus.

Autorka čerpá primárně z online novin a časopisů – domnívám se, že ačkoliv se jedná o velmi současné téma, jehož vývoj sledujeme téměř v reálném čase, mohla přece jen založit svou práci na více akademických zdrojích. Pro práci klíčová pasáž – analýza Obamových předvolebních slibů s ohledem na etickou reformu – staví jen na dvou zdrojích – samotném reformním návrhu a webové stránce *PolitiFacts*, která monitoruje pravdivost výroků politiků a dodržování politických slibů.

Z práce vyplývá, že i přes velkolepé sliby se Baracku Obamovi reformu lobbismu prosadit moc nedaří. Na jednu stranu se mu sice podařilo zvýšit transparentnost v Bílém domě, na druhou stranu však naráží na různé překážky, která však autorka příliš nespecifikuje.

3. FORMÁLNÍ A JAZYKOVÉ ZPRACOVÁNÍ (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, formální náležitosti práce apod.):

Práce by si zcela jistě zasloužila kontrolu pravopisu a slohu. V textu je poměrně mnoho chyb v interpunkci a některé pasáže nejsou příliš srozumitelné, např. na s. 19 autorka píše: „Mezitím těžce pracující Američany napříč zemí, kteří si nemohou dovolit vlastního lobbistu, zajímá, kdy někdo ve Washingtonu také pomůže jim, poslat děti na vysokou školu nebo zaplatit účty... Je na čase abychom jim na tyto otázky odpověděli.“ Na s. 30 pak píše: „Panuje tedy obava, že Obama nedal zřetelně najevo, tak jak by tomu bylo, kdyby se místo nařízení jednalo o doplněk zákona nebo přímo zákon, že tento krok je nevratný a bude platný i po konci Obamova prezidentství.“ Opravu by si zasloužily i některé výrazy jako je např. „Gulfské pobřeží“ (s. 19).

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z bakalářské práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek, naplnění cíle apod.):

Jak již bylo řečeno výše, autorka si vybrala velmi zajímavé, ale zároveň komplikované téma. Pozitivně lze hodnotit dobře zpracovaný přehled legislativního úsilí, jímž se americký Kongres v minulosti pokoušel vliv lobbistů omezit. Tím, že autorka ale nerozlišuje mezi exekutivou a legislativou a směšuje snahu o omezení vlivu lobbistů se snahou o reformu financování politických kampaní, se však chvílemi nedrží hlavního cíle své práce. V závěru se však k hlavnímu cíli vrací a dle mého mínění dobře charakterizuje výsledky Obamovy snahy o reformu – zj. zvýšení transparentnosti vlády a významné omezení systému tzv. otočných dveří. Jak ale sama autorka poznamenává, „etická reforma a s tím související omezení lobbingu je politicky populární téma,“ které zní velmi dobře během volební kampaně. Jejich prosazení je však mnohem těžší, neboť často naráží na První dodatek k Ústavě – snahy o omezení lobbingu jsou často interpretovány jako zásah do svobody slova. Proto lze souhlasit s autorčiným závěrem, v němž píše, že Barack Obama sice přišel s množstvím zajímavých nápadů, které však zatím často zůstávají v teoretické rovině (s. 41).

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

- Vysvětlíte důvody, kterými se vysvětluje pokles počtu registrovaných lobbistů?
- Který z kroků Obamovy administrativy ve snaze omezit vliv lobbistů považujete za nejdůležitější?
- Na s. 37 se uvádí, že je „stanovena lhůta 60 dní klidu před volbami, během které se mimo jiné nesmí vysílat reklama, která by kritizovala nebo naopak velebila daného kandidáta bez přímé vazby na kandidátovo zvolení nebo nezvolení.“ Období 60 dnů ale pokrývá téměř celou kampaň – od oficiální nominace politickou stranou do všeobecných voleb, tedy to nejdůležitější období pro soupeření prezidentských kandidátů. Právě během tohoto období se vynakládají nemalé prostředky na reklamu. Můžete toto tvrzení vysvětlit?

6. DOPORUČENÍ / NEDOPORUČENÍ K OBHAJOBĚ A NAVRHOVANÁ ZNÁMKA

(výborně, velmi dobře, dobře, nevyhověl):

I přes výše uvedené nedostatky práce splňuje požadavky kladené na bakalářské práce, a proto ji doporučuji k obhajobě. Jako konečnou známku navrhuji **velmi dobře**.

Datum:

Podpis:

Pozn.: Hodnocení píše k jednotlivým bodům, pokud nepíšete v textovém editoru, použijte při nedostatku místa zadní stranu nebo příložený list. V hodnocení práce se pokuste oddělit ty její nedostatky, které jsou, podle vašeho mínění, obhajobou neodstranitelné (např. chybí kritické zhodnocení pramenů a literatury), od těch věcí, které student může dobrou obhajobou napravit; poměr těchto dvou položek berte prosím v úvahu při stanovení konečné známky.